

Island 2009

Po třech týdnech ze severu Švédska se nechávám vysadit v Kodani na letišti, ráno mi to letí do Reykjavíku. Před přistáním mám z pekla štěstí, trhá se oblačnost a je nádherně vidět ledovec Vatnajökull i nejvyšší hora Hvannadalshnúkur. Flybusem se přesunuji na BSÍ, populární reykjavické autobusové nádraží neboli centrální shromaždiště tápajících turistů-batůžkářů rozjímajících nad astronomickými cenami autobusů. Odpoledne v Reykjavíku trávím ve společnosti zkušenější party z Plzně, na kterou jsem narazila na letišti a u internetu v příjemné městské knihovně. V šest se schází naše čtveřice, jejíž jádro se v předchozím týdnu zúčastnilo mezinárodního skautského setkání Roverway u jezera Úlfljotsvatn. Řešíme, jak minimalizovat náklady za současné maximalizace zážitků. Máme dva týdny a tak volíme řešení začít světoznámé na sebe navazující treky Fimmvörðuháls a Laugavegur ze Skógaru do Landmannalaugaru a na zbývající čas půjčit auto na okružní cestu. Půjčovné je lacinější od týdne výš. Na noc míříme do městského minilesíku u BSÍ a vnitrostátního letiště.

Ráno jedeme městským autobusem na kraj města a doufáme v úspěšný stop do Skógaru neb cena autobusu se nám zdá značně nepřiměřená. Rozděluje se na dvojice, tandem Kuba a já jede asi během minuty. Celkově jsme jeli třemi auty, vždy s Islandřany, nikde jsme nečekali déle jak 5 minut. Všichni jsou ohromně ochotní, v cíli jsme rychleji než autobusem. Efča s Lukášem mají skluz asi 2 hodiny. Mýtus, že se na Islandu nedá stopovat jsme pokořili, ale skutečně neplatí pouze na „Ring Road“ – okružní silnici číslo 1, mimo moc šance nejsou. V pozdním odpoledni konečně začínáme stoupat kolem majestátního vodopádu Skógar. Jdeme stále podél vody, vodopád navazuje na vodopád, stráně jsou travnaté s ovečkami a mateřídouškou, pod námi moře. Noc ve stanu je značně větrná, pro příště budeme vědět, že vzít si čtyřmístný stan je sice úsporné ale na Island nepříliš šťastné řešení.

Ráno pokračujeme do kopce, začínají vykukovat ledovce Eyjafjalljökull a Mýrdalsjökull. Stejně jako většina islandských ledovců, i tyto jsou na činných sopkách (informace o riziku záplav a evakuaci ve všech průvodcích). Na oběd jsme u chaty, ve které lze nouzově přespat, vybavena je i záchranným radiem. Pokračujeme do sedla mezi oběma horami. Sněhu přibývá, panoramata se otvírají a jsou fantastická. Fotíme a vydáváme se na sestup, přichází silná přeháňka a tak to i trochu klouže, místy jsou fixní lana. Ráz krajiny se mění, pod námi jsou divoká a neuvěřitelně rozeklaná údolí a v dáli sopečný kopce. Máme toho už dost „plný kecky“, ale užíváme si výhledy. V osm jsme konečně v Þorsmörku.

Den začíná broděním. Přes „ostřejší“ púlkou řeky je našťastí most. Za kempem přelezeme nízké sedlo a je tu další brod. Dnešní pouť vede lávovou pouští, jen nám nejdou do hlavy srážky na poušti a vlastně ani ty ledovce v pozadí. Večeříme u chaty Botnar. Abychom neměli další den takovou porci kilometrů, pokračujeme ještě na poloviční cestu k chatě Hvanngil. Večer je fantastický, krajina bez lidí a dokonalé světlo na focení, obloha bez mráčku. Táboříme na maličkém kousíčku trávy v lávovém poli mezi sopečnými kužely.

K chatě je to až na jeden z delších brodů nenáročný, rovninka. Dál k jezeru Álftavatn ještě jeden brodík, jinak stále pohodička. K obědu vaříme čaj na kolektivně nastuzený krky. Vzhůru do Barevných hor. Musíme nastoupat asi 500 m, přičemž leje. Asi všichni máme trochu krizi, jsme promočení a je nám zima. Procházíme mezi sirnými prameny a kopci doslova všech barev, jen si to tak neužíváme jako za sluníčka. Den tentokrát končíme na oficiálním tábořišti u chaty Höskuldsskáli, jsme vděční za možnost se uvnitř usušit.

Vstáváme časně, abychom stihli odpolední autobus z Landmannalaugar do Reykjavíku i s koupelí. Celé to máme až na pár hupů dolů Barevnými horami. Krajina má opět úplně jiný ráz: sypané kopce převážně červených odstínů s lávovými útvary, obsidiánovými poli a vroucími sirnými prameny. Po poledni jsme v Landmannalaugar a míříme rovnou do lázní, tedy vlastně potůčku, do kterého probublávají horké pameny a válí se v něm spousta lidí. Dokonalý závěr treku. Ve tři odjíždíme „brodicím autobusem“ směr Reykjavík s krátkou

fotozastávkou pod sopkou Hekla. Tři z nás z úsporných důvodů vystupují na první zastávce na asfaltové silnici, Kuba pokračuje až do Reykjavíku, aby ráno vyzvedl zamluvené auto zatímco my dostupujeme na Ring Road. Večer je dobrodružný, nechtělo se nám do kempu a pak ne a ne najít místo na táboření. Silnice je obehána ohradami pro ovce z ostatného drátu. Kempíme na plácku u kontejneru, odkud nás po jedenácté vyháňí rozzlobený traktorista zasunutím bagrovací lžice přímo do apsidy stanu. Nezbyvá, než se sbalit a popojít do dalšího kempu. Kuba byl úspěšnější, nocuje v hostelu v Reykjavíku a na vývěsce tam najde možnost půjčit si auto od fyzické osoby za lepší cenu.

Naše trojice tráví dopoledne stopováním, jsme mimo Ring Road, hodiny čekání a nic. Nakonec se zadaří dostat na smluvenou křižovatku u Helly. Kuba nás vyzvedává naším novým věrným společníkem značky Volkswagen Polo. O moc nevhodnější auto na Island neexistuje, ale bylo nejlevnější. Doteď mě mrzí, že jsme ho za celou dobu nedokázali pojmenovat, autíčko by si to bylo zasloužilo. Frčíme do Selfossu na velký nákup. Naložit všechno do auta je dost oříšek, vyplňujeme nejposlednější škvírky. Cíl dne: trasa Golden Circle představující nejnavštěvovanější turistické atrakce SV od Reykjavíku. První zastávkou je sopečné jezírko Kerið, další pak biskupství Skálholt. Pokračujeme k neznámějším geozírům včetně toho, co dal jméno všem ostatním – Geysir. Den završujeme vodopádem Gullfoss neboli Zlatým vdp. Popojíždíme, kam až to půjde směr Highlands, na konec slušné silnice a kousek od cesty rozbijíme tábor.

Jede se dál po Zlatém Okruhu, do NP Þingvellir (*islandsky parlamentní louka*). Jsme na geologické hranici mezi Evropou a Amerikou a místě konání nejstaršího parlamentu světa (r. 935 AD) a islandské obdoby inkvizice, topení nevěrných žen a stínání mužů za stejný prohřešek. Součástí parku je multimediální infocentrum zaměřené na geologii, konkrétně na Středoatlantský hřbet, který zde vystupuje na pevninu. Díky němu má Island teplé a vulkanicky aktivní oblasti stejně tak jako geologicky starší, chladné. Další atrakce: geotermální elektrárna Nesjavellir. Na večer padá zásadní rozhodnutí, kudy dál? Potřebujeme směr Borgarnes a mně se v mapě zalíbila „taková horská zkratka“, cesta Kaldidalur (*Cold valley*), jedna ze tří islandských „highland roads“. Chvilí meditujeme nad mapou až Kuba podlehne, že to zkusíme. Před námi je 40 km vymlácené šotoliny přes horský průsmyk mezi sopkami a ledovci. Cesta autem nápadně připomíná trek. Míjíme vrak offroadu a trochu nám trne. Kuba se drží skvěle a všichni myslíme na autíčko, jak chudáček trpí. Ve finiši do sedla odlehčujeme a jdeme kousek pěšky. V sedle „naneštěstí“ potkáváme Němce s autem více připomínajícím tank, kteří básní o výjezdu na ledovec Langjökull (druhý nej na Islandu) z odbočky kousek před námi. Je rozhodnuto, jedem. Trocha nervů, ale zadařilo se. Strašně fouká, Kuba připarkovává na terasu zavřené horské stanice. Stan stavíme a přivazujeme mezi auto a budovu, abychom neulítli.

Vyčkáváme, až ustane déšť a vyrazíme na výlet na ledovec. Mačky by byly příjemné, spokojit se musíme s trekovými hůlkami. Před námi na něj najíždí auta, tak to snad zvládneme také, trhliny jsou malé. Asi po půlhodince led přechází v rozbředlý sníh a zaparkováno tu stojí 13 skútrů s klíčky v zapalování a cisterna benzínu. Stoupáme dál. Začíná pršet, díky čemuž vznikají fotky s fantastickou duhou. Čas tlačí, tak se vydáváme na sestup, v silném větru po ledu je to docela akční, zvláště pro Lukáše v pohorkách značky „Made in China“. Úspěšně sjíždíme do Húsafellu k vodopádům, které jsou zvláštní tím, že díky nepropustnému podloží vytékají téměř z roviny. Další zastávka je nákup a infocentrum v Borgarnes. S Efčou se vyptáváme, kde uvidíme papuchalky a paní nás směřuje buď na ostrov Flatey nebo do Západních Fjordů. Další zajižďka (přes 600 km) je jasná. Večer objíždíme poloostrov Snæfellsnes, jemuž dominuje hora s ledovcem Snæfellsjökull. Obdivujeme západ slunce na jižním pobřeží, útesy, ptáky a jelikož se nemůžeme dočkat tuleňů, snažíme se je s Efčou neuměle napodobit a Kuba nás při tom dobře se bavíce zvěčňuje na kameru. V hluboké noci končíme den v kempu v Ólafsvíku. Léto končí, začíná se stmívat.

Frčíme do přístavu v Stykkishómur zkusit chytit trajekt přes Flatey do Západních Fjordů. Bohužel loď pojede až za čtyři hodiny, což je odhadovaný čas na objetí autem po pobřeží. Neuvidíme Flatey, ale opět ušetříme. V Západních Fjordech se odlehlost oblasti vyznačuje i zatáčkami s doporučenou dvacítkou a 16 % stoupání, silnice je jak jinak než šotolinová. Na ceduli „Gravel road ahead“ začínáme být trochu alergičtí. V jednom ze silničních sedel je i budka na nouzové přespání s radiem. Civilizace řídne čím dál víc, mjíme ztroskotanou loď, výstražnou ceduli „již žádná benzínka“ a zastavujeme se v muzeu vraků letadel US NAVY pod širým nebem. Mise papuchalci se vydařila dokonale, před západem slunce jsme na mysu Bjargtangar u majáku, který je nejzápadnějším geografickým výběžkem Evropy a nese polorozpadlý nápis „The westest pizza in Europe“. Jsme 300 km od grónských břehů a je tu celá kolonie papuchalků. Jsou neodolatelně rozkošní. Choděj skoro stejně srandovně jako tučňáci, ani nejsou moc plaší a úžasně neohrabaně lítaj. Barevní jak papoušci. Efče se skoro daří si jednoho pohladit. Na noc se vracíme do free-campu asi 2 km zpátky na romantickém místě u moře, autíčko opět slouží jako závěťí.

Ráno se na mys ještě vracíme na procházku po útesech, ale papuchalci jsou pryč, asi mají svou hodinku večer, řvou tu jen tisíce alek. Zbytek dne trávíme hltáním kilometrů autem. Na večer se vydáváme na doporučené místo na tuleně na poloostrově Vatnsnes. Pozorovací místo je u farmičky a kempíku, ale bez dalekohledu není mnoho vidět. Výjimečně táboříme již v sedm, začíná nám dost téct do bot s časem.

Budíček pro mužstvo v šest. Řidič, aby nám vydržel je probouzen v „driver priority regime“ až k hotové snídani. Získaný čas vstáváním se rychle rozplývá, sotva po pár km, na šotolinové cestě zpět do Hvammstangi jsme píchli. Kuba našťestí ví co a jak, potíží je v zareznutí šroubů. Odolávají téměř hodinovému kopání tvrdou pohorkou. Pneuservis našťestí není problém, účet je asi na 6000 ISK. Těsně pod ním je továrnička na islandské vlněné svetříky, kam s Efčou míříme. Nedokážeme odolat, prohrabáváme veletřpělivé paní celý sklad. Když naše úlovky vidí kluci, musíme tam znovu a rozjíždíme to ve velkém. Pánský nákup ten náš předčí, užíváme si společné nakupování. Z obchodu s námi kromě svetrů jedou 3 plyšová papuchalci a roztomiloučká bílá ovečka. Je 11 a konečně pokračujeme. Další stovky kilometrů, zastávky jsou převážně kulturního rázu. První je romantický čedičový kostelíček, druhá drnový kostelíček a třetí skanzen komplexu drnových domečků (dřevěné domky obložené šindelovitě poskládanými travními drny). Po Ring Road pokračujeme přes horský průsmyk do Akureyri a stále dál. Smutně se rozhlížíme po kopcích, do kterých se nepodíváme. Předposlední zastávkou je další z obřích vodopádů, Goðafoss. Vytýčený cíl dne je jezero Mývatn. Při objíždění jezera u jakési odbočky Lukáš hlásí „Už jsme skoro na konci Mývatnu“, Kuba reaguje: „Je dost těžký být na konci kružnice.“ Jdeme na procházku do Dimmuborgir neboli čedičových hradů – bizardních lávových útvarů. Večer trávíme v geotermálních lázních „Mývatn Nature Baths“ (obdoba Modré Laguny). O půlnoci vylézáme rozmočení a doslova omámení teplou vodou. Pod rouškou tmy zaplouváme do nejbližšího kempu (i když někteří z nás mají právě spíše náladu tančit).

Poslední atrakce v oblasti Mývatnu jsou sirná pole pod horou Krafla, sopečné jezírko a výstup na Kraflu. Prameny se využívají i průmyslově, a tak nám výhled z Krafly trochu připomíná Severočeskou uhelnou pánev. Po výšlapu jedeme dál. Před námi je odbočka k vodopádu Detifoss. Cesta znamená 30 km hodně rozbité šotoliny v každém směru. Kuba chce otočit, jet doporučenou třicítkou se nedá. Poslední pokus – přeskakat díry rychleji. Místo 30 jedeme 70. Skóre: trochu vyděšená posádka, psychicky zcela vyčerpaný řidič. Detifoss se vymyká mé dosavadní představě o vodopádu (průměrný průtok 200 m³/s což je největší na Islandu a tím i v Evropě, šířka 100 m, výška 40 m). Skrz vodní aerosol není vidět dno. Voda je téměř černá od lávy. Vracíme se stejně dobrodružně na Ring Road a točíme další kilometry. Následující úsek připomíná více severní Skandinávii, typické sobí pastviny. Za Eggilstaðir přejíždíme další nádherné horské sedlo, i z Ring Road se vytrácí asfalt a přichází akční

zátáčky. Sjíždíme mezi divokými štíty na pobřeží, kde vaříme pozdní večeři. Jede se dál, Eřča s Lukášem vzadu sladce usínají. Padá hustá mlha a tma. Kuba se soustředí na sloupky, já se snažím navigovat a koukat po ovečkách na silnici. V jednu ráno parkujeme v kempu v Höfnu.

Trochu dospíváme. Jedeme se podívat na kosu k majáku, odkud je krásné ledovcové panorama. Sníme o tom, jak bychom tu všichni nejraději zůstali na dobro. Tankujeme a „naneštěstí“ v krámku u vesnické benzínky mají výprodej ovečkových svetrů. Hurá akce, které nelze odolat, každý z nás odchází aspoň s jedním kusem. Ujíždíme další kilometry až na odbočku k největšímu evropskému ledovci, Vatnajökull. Ačkoli výlet nahoru vůbec nebyl v plánu, Kuba sbírá odvahu to zkusit. Silnice je označena písmenem F, tedy offroad only. Tentokrát už to není maturita, ale doktorát z řízení. Na 16 km vyjedeme přes 800 m. Vyjíždíme nad splaz Skálafellsjökull k chatě, odkud se pořádají komerční výlety na skútru. Turisty sem z parkoviště vozí offroadovými mikrobusey. S VW Polo jsme středem pozornosti. Ledovec se zdvihá velice pozvolna, ale přímo nad námi je výrazný vrchol slibující daleké výhledy. Cíl je tedy jasný, výstup střídavě sutí a sněhem. Nastoupáme dalších cca 500 m. Výhled je dokonalým zakončením naší islandské pouti. Pod námi jezdí guidované skupiny na skútrech jak mravenci, na západě se tyčí nejvyšší hora Islandu Hvannadalshnúkur (2110) a na jihu je moře. Dokonalá kombinace. Dolů sbíháme po sněhu. Při sjezdu opět hodně stoupá adrenalin. Frčíme dál k jezeru Jökulsárlón. Naše očekávání se naplnila, do jezera se odlamuje ledovec, hladina je plná ker. Z jezera vytéká krat'oučká říčka přemostěná Ring Road. Ledové kry s sebou nese do oceánu a v jejím ústí jsme podruhé viděli laškující tuleně. Na noc frčíme do kempu ve Skaftafellu.

Vstávám v šest na procházku k vodopádu Svartifoss, kde ostatní už byli v rámci Roverway. Před osmou opouštíme kemp a vyrážíme na Reykjavík. Auto musíme vrátit do 17:00. Jedinou zastávku plánujeme ve Víku u skalních bran, monumentálních útesů v Atlantiku. Na útesech s panoramatem skalních bran a ledovců si užíváme poslední romantický piknik s lososem. Aby dobrodružství nebylo málo, při návratu po šotolinové cestě od pobřeží praskla další guma. Do vrácení auta máme asi 3 hodiny a 180 km. Fungujeme jako skvěle sehraný team, rezervu máme nasazenou za 15 min. Vracíme se do Víku do pneuservisu, našťestí i tam to jde rychle. Hladina stresu stoupá, hraje o minuty. Přesto se zastavujeme na expresní nákup v Selfoss, Kuba potřebuje „rozdýchávací“ pauzu. V supermarketu již jdu na jisto, vše stiháme za 5 min. Průjezd Reykjavíkem zvládáme bez zaváhání. Bleskově myjeme auto na benzínce u BSÍ, auto vracíme pár minut po limitu. Za 9 dní jsme ujeli 3000 km. Pronajímatel se nestačí divit, co všechno jsme do autíčka dostali. Dvě vyměněné gumy ho jasně vedou k tomu, že jsme jeli offroad, ale je dobře naladěný a žoviálně prohazuje, že je rád, že se nám to líbilo a jsme v pořádku. Přebalujeme, batohy se svetry dosáhly obřích rozměrů. S Eřčou míříme do knihovny na internet, kluci do restaurace „All you can eat“. Na noc odjíždíme Flybusem do Keflavíku. Vyřizujeme boarding passy a vydáváme se přespat pod širákem před letištěm. Je třeskatá zima.

Před pátou zvoní budík Eřče a Lukášovi, kteří letí s Icelandexpress, pak následuju já a Kuba majíce letenky na Icelandair. K security jdeme s PETlahví benzínu, nechť si nějak poradí s její likvidací. Výhled tentokrát bohužel na mraky. V Kodani se scházíme a jedeme vlakem do centra a podívat se alespoň ke královskému paláci a budově burzy. Pak už směřujeme na odjezdové místo Student Agency. Pražská a brněnská sekce se smutně loučí ráno v pět v Praze na Florenci.

P.S.: Vše, co se zde píše a nemělo by se, prosím, neberte jako návod ☺.

Přehled treků, stránky islandského turistického klubu: <http://www.fi.is/en/hiking-trails/>

Helena Křenková